

**Instytut Lingwistyki Stosowanej
Uniwersytetu Warszawskiego
zaprasza do wzięcia udziału w konferencji z cyklu *Imago mundi* (VIII)
oraz *Translatio i literatura* (V)
pod tytułem
Nowe (i stare) w przekładzie
która odbędzie się w dniach 1–2 czerwca 2026 roku**

Chcielibyśmy stworzyć przestrzeń do dyskusji nad tym, co w przekładzie ulega zmianie, a co pozostaje niezmiennie; co uznajemy dziś za nowe podejścia, wyzwania i konteksty, a co – mimo upływu czasu – nadal kształtuje nasze myślenie o tłumaczeniu. W centrum naszych zainteresowań znajdują się zagadnienia związane z szeroko pojętym procesem przekładu – literackiego, specjalistycznego, audiowizualnego, maszynowego, a także tłumaczenia ustnego. Interesuje nas zarówno to, co „**nowe**”: zmiany technologiczne, nowe nurty w teorii przekładu, obecność tłumaczenia w mediach cyfrowych, praktyki fanowskie czy rosnąca rola przekładu automatycznego, jak i to, co „**stare**” – tradycyjne paradygmaty, ale odczytywane na nowo, ponadczasowe dylematy etyczne, klasyczne koncepty w nowych odsłonach.

Proponujemy następujące panele tematyczne:

- 1. Trwałość i zmienność w teorii przekładu**
 - reinterpretacje klasycznych koncepcji w nowych kontekstach,
 - historia myśli przekładoznawczej a współczesne nurty badawcze,
 - przesunięcia zagadnień translatorskich i translatologicznych (centrum ↔ peryferie).
- 2. Technologia i przekład: między wsparciem a wyzwaniem**
 - tłumaczenie maszynowe, tłumaczenie wspomagane komputerowo (CAT), postedycja; humanistyka cyfrowa a przekład,
 - sztuczna inteligencja w przekładzie – przyszłość czy zagrożenie?
- 3. Przekład literacki w XXI wieku**
 - strategie translatorskie wobec literatury współczesnej,
 - przekład nowych/starych gatunków (np. gier komputerowych, komiksów) i zjawisk (jak użycie dialektów czy gier językowych),
 - kanon przekładowy, wznowienia klasyki (w nowych i w starych przekładach) oraz zmiany w recepcji przekładów.
- 4. Etyka tłumaczenia: dawne spory, nowe dylematy**
 - odpowiedzialność tłumacza w kontekstach politycznych i społecznych,
 - lojalność wobec autora, tekstu, odbiorcy – czy to wciąż aktualna triada?
 - odpowiedzialność redaktora – wobec nowych i starych przekładów.
- 5. Przekład jako akt poznania i interpretacji**
 - hermeneutyka i epistemologia przekładu,
 - tłumacz jako podmiot poznający i współautor sensu,
 - przekład jako transfer poznawczy – tłumaczenie w służbie humanistyki oraz jako narzędzie analizy dla innych obszarów wiedzy.
- 6. Granice i przekraczanie granic: międzyjęzykowość, międzykulturowość, multimodalność**
 - przekład międzykulturowy; przekład intersemiotyczny,
 - tłumaczenie audiowizualne i wielokanałowe formy komunikacji.

7. Przekład i edukacja

- nowe i stare w kształceniu tłumaczy w dobie cyfrowej,
- dydaktyka przekładu a zmieniające się potrzeby rynku.

8. Archiwa przekładu i zwrot materialny

- opracowywanie i badanie archiwów osobistych tłumaczy,
- wykorzystanie różnych materiałów do badań biografii tłumaczy i procesu tłumaczeniowego.

Do udziału zapraszamy badaczy i praktyków przekładu reprezentujących różne dziedziny: językoznawstwo, literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, filozofię, medioznawstwo oraz inne obszary, w których przekład stanowi istotny element refleksji.

Przewidujemy także wykłady plenarne oraz dyskusję panelową.

Językiem roboczym obrad jest język polski, forma – stacjonarna.

Czas trwania wystąpienia: 20 minut.

Warunki uczestnictwa:

Prosimy o dokonywanie zgłoszeń i przysyłanie streszczeń za pośrednictwem [formularza](https://bit.ly/4pBwcsR) (bezpośredni link do formularza: <https://bit.ly/4pBwcsR>). Prosimy o wybór jednego z proponowanych paneli tematycznych. Termin nadsyłania zgłoszeń: **20 lutego 2026 r.**

Ewentualne pytania prosimy kierować pod adres imagomundi.ils@uw.edu.pl.

Informacja o przyjęciu referatu: **20 marca 2026 r.** Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do wyboru zgłoszeń najbardziej odpowiadających tematyce obrad.

Oplata konferencyjna wynosi 550 zł (dla uczestników z referatem) albo 300 zł (dla doktorantów) i obejmuje udział w obradach, materiały informacyjne, a także uroczystą kolację **1 czerwca 2026 r.** oraz poczęstunki podczas przerw kawowych. **Oplata nie pokrywa kosztów noclegu, który uczestnicy organizują we własnym zakresie.** Informacja o numerze konta konferencji oraz o hotelach w pobliżu miejsca obrad podana zostanie w powiadomieniu o zakwalifikowaniu wystąpienia. W przypadku rezygnacji z udziału opłata nie podlega zwrotowi.

UWAGA: Opłata nie obowiązuje pracowników i doktorantów Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW, a pracownicy innych wydziałów UW mogą otrzymać jedynie notę księgową. Uczestników, którzy będą potrzebowali faktury VAT, prosimy o zaznaczenie tego w formularzu zgłoszeniowym.

Publikacja: wybrane teksty po pozytywnych recenzjach zostaną opublikowane w czasopiśmie „Między Oryginałem a Przekładem”.

Komitet naukowy: prof. dr hab. Dorota Urbanek, prof. dr hab. Małgorzata Tryuk, dr hab. Markus Eberharter, prof. ucz., dr hab. Marta Kaźmierczak, dr Karolina Dębska.

Komitet organizacyjny: prof. ucz. dr Anna Szczęsny, dr Weronika Sztorc, mgr Agata Balińska, mgr Zuzanna Jaskuła, mgr Anna Mach.